

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci žalobkyne: **L.**, nar. X., štátna príslušníčka Afganistanu, zastúpená Advokátskou kanceláriou Škamla, s.r.o., Makovického 15, Žilina proti žalovanému: **Riaditeľstvo hraničnej polície Sobrance**, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Prezídium Policajného zboru, Štefánikova 10, Sobrance, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. p.: PPZ-HCP-SO3-185-002/2011 zo dňa 30.6.2011, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S 73/2011-33 zo dňa 12. októbra 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S 73/2011-33 zo dňa 12. októbra 2011 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie žalovaného č. p.: PPZ-HCP-SO3-185-002/2011 zo dňa 30.6.2011 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania vo výške 392,73 Eur titulom náhrady trov právneho zastúpenia k rukám jej právneho zástupcu - Advokátska kancelária Škamla, s.r.o., Makovického 15, Žilina, v lehote tridsiatich dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom podľa ustanovenia § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala preskúmania rozhodnutia žalovaného č. p.: PPZ-HCP-SO3-185-002/2011 zo dňa 30.6.2011, ktorým bolo zamietnuté odvolanie účastníka a potvrdené rozhodnutie Oddelenia hraničnej kontroly Policajného zboru Petrovce č. p.: PPZ-HCP-SO13-81-16/2011 zo dňa 3.6.2011 o administratívnom vyhostení žalobkyne na územie Ukrajiny podľa § 56 ods. 1 a v zmysle § 57 ods. 1 písm. a) bod 1 a písm. b) bod 1 zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o pobyte cudzincov) a zákaze vstupu na územie Slovenskej republiky (ďalej len SR) na dobu 5 rokov do 2.6.2016.

Krajský súd vo svojom odôvodnení vytykal obom správnym orgánom gramatický sled písaného rozhodnutia, kde právne skutočnosti týkajúce sa žalobkyne uviedol v mužskom rode.

Podľa názoru krajského súdu odvolací správny orgán rozhodoval o odvolaní bez toho, že by skúmal podmienky pre preskúmanie rozhodnutia, keďže v závere prvostupňového rozhodnutia správneho orgánu sa účastníčka konania vzdala opravného prostriedku.

Žalobkyňa vo svojich výpovediach vyslovene uviedla, že si je vedomá, že svojim konaním porušila zákony SR a že na jej území sa zdržiava neoprávnene. Tým došlo k naplneniu skutkovej podstaty podľa ust. § 57 ods. 1 písm. a/ bod 1 zákona o pobyte cudzincov.

Krajský súd sa nestotožnil s námietkou žalobkyne, že z rozhodnutia žalovaného ani prvostupňového správneho orgánu nie je zrejmé, či je Ukrajina krajinou tranzitu alebo treťou krajinou, ktorá ju prijme. Dodal, že podľa § 56 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov, administratívne vyhostenie je rozhodnutie policajného útvaru o skončení pobytu cudzinca s určením lehoty na jeho vycestovanie do krajiny pôvodu, krajiny tranzitu, alebo ktorejkoľvek tretej krajiny, ktorá ho prijme, a času zákazu vstupu, ak tento zákon neustanovuje inak. V rozhodnutí o administratívnom vyhostení sa uvedie aj krajina, do ktorej je cudzinec vyhostený. Hromadné vyhostenie cudzincov na základe jedného rozhodnutia je neprípustné. Súd ďalej poukázal na dohodu medzi vládou SR

a vládou Ukrajiny o odovzdávaní a prijímaní osôb cez spoločné štátne hranice, oznámenie č. 116/1994 Z.z.

Žalobkyňa prišla na územie SR z územia Ukrajiny, kde nelegálne prekročila hranicu, pričom najprv uviedla, že chce požiadať o azyl, následne však svoju výpoveď zmenila tak, že o azyl nežiada.

Krajský súd sa nestotožnil ani s námietkou, že správny orgán dostatočne neskúmal či môže byť žalobkyňa vyhostená na územie Ukrajiny. Uviedol k nej, že z administratívneho spisu nevyplýva, že by bola žalobkyňa na území svojho štátu prenasledovaná z dôvodov rasových, náboženských, alebo národnostných, alebo z dôvodu príslušnosti k určitej sociálnej skupine, alebo zastávania určitých politických názorov, prípadne inej perzekúcie.

Vzhľadom na to, že žalobkyňa bola vyhostená spolu s deťmi, nedošlo k odlúčeniu, súd preto považoval túto námietku za irelevantnú.

Námietky týkajúce sa článku 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, vyhodnotil krajský súd ako účelové, pretože žalobkyňa v žalobe neuviedla, či žiadala o azyl na území SR.

K námietke o vylúčenie odkladného účinku napadnutého rozhodnutia správneho orgánu krajský súd uviedol, že žalovaný preskúmal súčasnú ekonomickú situáciu žalobkyne a dospel k záveru, že odkladom výkonu rozhodnutia by tento účastník správneho konania mohol trpieť nenahraditeľnou ujmom, a to tak, že na návrat z územia SR do domovskej krajiny by nemala prostriedky a nebola by si schopná sama zabezpečiť ani najzákladnejšie životné potreby.

Podľa názoru krajského súdu žalobkyňa nebola ukrátená na svojich právach nijakým rozhodnutím správneho orgánu. Jej žalobné dôvody išli nad rámec jej prejavov vôle nachádzajúcich sa v jej podaniach, kde nevzniesla žiadne námietky proti postupu správneho orgánu.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie z dôvodov uvedených v § 205 písm. d) a f) OSP, t.j. z dôvodu, že súd dospel na základe

vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a z dôvodu, že súd nesprávne právne posúdil vec.

Podľa názoru žalobkyne je napadnuté rozhodnutie krajského súdu nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

Zo žiadneho z rozhodnutí nie je zrejmé, prečo bola vyhostená na Ukrajinu a ani to, či je Ukrajina krajinou tranzitnou alebo treťou krajinou, ktorá ju prijme. Ak má byť Ukrajina tranzitnou krajinou, vyhostiť na Ukrajinu by ju bolo možné len pri aplikácii Dohody medzi Európskym spoločenstvom a Ukrajinou o readmisii osôb (ďalej len Dohoda). Správne orgány však na túto Dohodu nepoukazujú a ani ju neaplikujú, inak by museli dodržať určitý postup a príslušné lehoty. Odvolávala sa na článok 7 Dohody, podľa ktorého, ak ide o štátneho príslušníka tretej krajiny, podmienky na readmisiu možno splniť predložením dokladov podľa prílohy 3a alebo 3b Dohody. Pretože žalobkyňa je osobou bez cestovného dokladu, na preukázanie, že vstúpila sa územie SR z Ukrajiny, bolo potrebné predložiť výpoveď príslušníkov pohraničnej stráže, letenky, lístky na vlak či loď, ktorý by osvedčili, že na územie SR vstúpila z Ukrajiny, potvrdenia akéhokoľvek druhu, ktorými je možné jasne preukázať, že dotknutá osoba sa zdržiavala na území Ukrajiny, informácie od cestovnej kancelárie, či výpoveď osoby získaná v správnom konaní. Nestačí iba rozhovor so žalobkyňou. Na základe Dohody nie je Ukrajina povinná prijímať na svoje územie všetky osoby, ktoré tvrdia, že prišli z Ukrajiny. Podľa Dohody by potom Ukrajina mala mať lehotu na vyjadrenie 14, prípadne až 20 dní a táto lehota môže byť ešte predĺžená. Existuje aj skrátené konanie, v ktorom ale musí byť cudzinec zadržaný priamo na hraniciach, táto okolnosť však nie je uvedená a ani nevyplýva zo žiadnych rozhodnutí. Keďže rozhodnutie o administratívnom vyhostení jej bolo vydané v ten istý deň ako bola kontrolovaná a predvedená, žalovaný nemohol skúmať, či bude prijatá na Ukrajinu a správne orgány sa nemohli domnievať, že Ukrajina ju prijme na svoje územie.

Ďalšia námietka žalobkyne sa týkala prekážok administratívneho vyhostenia. Žalovaný vo svojom rozhodnutí len uviedol, že prekážky administratívneho vyhostenia zistené neboli, z rozhodnutia však nevyplýva, ako ich zisťoval, k akým záverom dospel a čo bolo podkladom tohto jeho zisťovania. Navyše ak nebola riadne označená krajina vyhostenia, nemohlo dôjsť ani k relevantnému skúmaniu potenciálnej existencie prekážok administratívneho vyhostenia.

Žalobkyňa vyjadrila nesúhlas s vyhodnotením námietky týkajúcej sa zásahu do práva na rešpektovanie rodinného a súkromného života v zmysle článku 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, zo strany krajského súdu, nakoľko podľa žalobkyne, touto námietkou sa vôbec nezaoberal. Navyše žalobkyňa poukázala na to, že o azyl na území Slovenskej republiky nepožiadala. Podľa žalobkyne je tento záver nezrozumiteľný, vzhľadom na to, že právo na rešpektovanie rodinného a súkromného života má každý a neexistuje žiadna podmienka jeho uplatnenia. Maloleté deti žalobkyne neboli vyhostené, preto by v prípade jej vyhostenia mohlo dôjsť k ich odlúčeniu od matky. Žalobkyňa nesúhlasí ani s tvrdením krajského súdu, že bola z územia SR vyhostená, k realizácii vyhostenia však neprišlo. Navyše preskúmanie zákonnosti rozhodnutia má význam aj vo vzťahu k zákazu vstupu na územie SR. S námietkou nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovaného sa krajský súd vôbec nevyporiadal.

Podľa názoru žalobkyne krajský súd mylne aplikoval ustanovenie týkajúce sa výkonu rozhodnutia o administratívnom vyhostení, na rozhodnutie o vylúčení odkladného účinku. Aj keď ekonomická situácia žalobkyne môže mať vplyv na realizáciu rozhodnutia o vyhostení, nemá vplyv na vylúčenie odkladného účinku. Podľa § 55 ods. 2 správneho poriadku je možné odkladný účinok vylúčiť, ak je tu naliehavý všeobecný záujem, alebo nebezpečenstvo ujmy, pričom naliehavosť treba riadne odôvodniť. Takého odôvodnenie neobsahuje ani jedno rozhodnutie správneho orgánu ani rozhodnutie súdu. Vylúčenie odkladného účinku by podľa žalobkyne malo byť reakciou na jej závažné konanie, iné ako neoprávnený pobyt.

V závere svojho odvolania žiadala žalobkyňa, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného zruší a vec sa mu vráti na ďalšie konanie. Zároveň žiadala nahradiť trovy právneho zastúpenia.

Žalovaný sa k odvolaniu vyjadril podaním zo dňa 20.12.2011. Uviedol, že žalobkyňa naplnila skutkovú podstatu § 57 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona o pobyte cudzincov tým, že ohrozila verejný poriadok a § 57 ods. 1 písm. b) bod 1 tým, že vstúpila na územie SR a zdržiavala sa tu bez oprávnenia. Bola vyhostená do krajiny tranzitu, resp. do tretej krajiny, ktorá ju prijme a tou je v tomto prípade Ukrajina. Prekážky administratívneho vyhostenia boli skúmané v súvislosti s Ukrajinou, pretože nedovolené prekročenie štátnej hranice bolo zistené z Ukrajiny na Slovensko.

Je to zjavné z toho, že bola kontrolovaná hliadkou OHK PZ Petrovce, a to v ich služobnom úseku, približne 300-500 m od štátnej hranice s Ukrajinou. Je teda viac ako zrejmé, že prišla z Ukrajiny.

K námietke žalobkyne týkajúcej sa readmisie žalovaný uviedol, že zo strany OHK PZ Petrovce bola uskutočnená hraničná schôdzka so štátnou pohraničnou službou Ukrajiny za účelom nájdenia a stotožnenia stôp po narušiteľoch štátnej hranice v smere z Ukrajiny do SR a v priebehu tejto schôdzky požiadala o udelenie azylu, a preto nebola ponúknutá k readmisii. Až neskôr uviedla, že o udelenie azylu na území SR nechce požiadať. Žalovaný ďalej uviedol, že nemajú vedomosť, že by nedodržali Dohodou stanovený postup a jeho tvrdenie, že Ukrajina nemá žiaden dôvod žalobkyňu prijať a existencia Dohody, na takéto tvrdenie nepostačuje, považuje za zavádzajúce, pretože Dohoda je postavená nad legislatívu SR či Ukrajiny a jej ustanovenia sú záväzné a musia byť dodržiavané.

K otázke prekážok administratívneho vyhostenia žalovaný uviedol, že žiadne nezistil, pretože Ukrajina je bezpečnou krajinou. Nebol by ohrozený jej život z dôvodov rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by jej hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest. Nebol jej tam uložený ani trest smrti a nebolo zistené ani to, že by bola ohrozená jej sloboda z dôvodov rasy, národnosti, náboženstva, či príslušnosti k určitej sociálnej skupine. Žalobkyňa vo svojich vyjadreniach neuviedla žiaden dôvod brániaci jej administratívne vyhosteniu na Ukrajinu, a to aj s prihliadnutím na jej súkromný a rodinný život. Je predpoklad, že po jej vyhostení ju budú nasledovať aj jej maloleté deti.

Na záver žalovaný uviedol, že vylúčil odkladný účinok rozhodnutia o administratívnom vyhostení, pretože si to vyžadoval naliehavý všeobecný záujem, ako aj nebezpečenstvo, že odkladom výkonu rozhodnutia bude ohrozený verejný poriadok, ktorý bol doteraz ohrozený nerešpektovaním zákonov a všeobecne záväzných právnych predpisov žalobkyňou.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 OSP) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné zmeniť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa

ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nss.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 31.1.2012 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Odvolačný súd z administratívneho spisu zistil, že žalobkyňa bola dňa 3.6.2011 o 8:45 hod. kontrolovaná hliadkou OHK PZ Petrovce, na Hutskej lúke, kataster obce Petrovce, okres Sobrance. Žalobkyňa nevedela svoju totožnosť hodnoverne preukázať. Nemala pri sebe žiadne platné doklady. Na území SR sa teda zdržiavala neoprávnene. Najprv prejavila vôľu požiadať o udelenie azylu na území SR, preto boli s rodinou prepravení na Oddelenie azylu v Humennom, kde už žalobkyňa odmietla požiadať o azyl. Uviedla, že o azyl nežiada, lebo telefonovala s bratom, ktorý žije v Nemecku a povedal jej, že má žiadať o azyl iba v Nemecku.

Odvolačný súd z administratívneho spisu žalovaného ďalej zistil, že Oddelenie hraničnej kontroly Policajného zboru Petrovce rozhodnutím č. p. PPZ-HCP-SO13-81-16/2011 zo dňa 3.6.2011 administratívne vyhostilo žalobkyňu na územie Ukrajiny podľa § 56 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov a zakázalo jej vstup na územie SR na päť rokov, to je do 2.6.2016. Zároveň podľa § 55 ods. 2 správneho poriadku vylúčil odkladný účinok odvolania, podľa § 57 ods. 4 písm. a) zákona o pobyte cudzincov neurčil lehotu na vycestovanie a podľa § 59 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov určil, že policajný útvar zabezpečí výkon rozhodnutia o administratívnom vyhostení. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa sa zdržiavala na území SR neoprávnene bez cestovných dokladov a týmto svojim konaním porušila ustanovenie čl. 4 ods. 1 Nariadenia Rady ES č. 562/2006, ktorým sa ustanovuje Kódex Spoločenstva o pravidlách pohybu osôb cez hranice, a tým sa dopustila priestupku podľa § 76 ods. 1 písm. a), čím naplnila podľa § 57 ods. 1 písm. b) prvý bod zákona o pobyte cudzincov, zákonný dôvod na administratívne vyhostenie a zákaz vstupu, pričom u nej neboli zistené prekážky administratívneho vyhostenia na Ukrajinu. Vylúčenie odkladného účinku zdôvodnil tak, že si to vyžaduje naliehavý záujem, ako aj nebezpečenstvo, že odkladom výkonu rozhodnutia by bol ohrozený verejný poriadok, ktorý bol doteraz ohrozený nerešpektovaním zákonov a všeobecne záväzných právnych predpisov, čo spočívalo v tom, že menovaná sa neoprávnene zdržiavala na území SR a porušila azylovú procedúru. Odkladom výkonu rozhodnutia by tiež mohla menovaná utrpieť nenahraditeľnú ujmu a to tak, že by si nebola schopná sama zabezpečiť návrat z územia SR do domovskej krajiny a najzákladnejšie životné potreby, pretože mala so sebou

len 100 Eur. Navyše na území SR nemá žiadne rodinné väzby. Proti tomuto rozhodnutiu sa žalobkyňa odvolala.

Žalovaný rozhodnutím č. p.: PPZ-HCP-SO3-185-002/2011 z 30.6.2011 potvrdil napadnuté rozhodnutie a odvolanie účastníka zamietol. Vo svojom odôvodnení uviedol, že považuje za preukázané, že účastníčka konania svojím konaním naplnila skutkovú podstatu § 57 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona o pobyte cudzincov tým, že ohrozia verejný poriadok a § 57 ods. 1 písm. b) bod 1 zákona o pobyte cudzincov tým, že vstúpila na územie SR a zdržiavala sa tu bez oprávnenia. Prekážky administratívneho vyhostenia skúmal v súvislosti s Ukrajinou, pretože nedovolené prekročenie štátnej hranice bolo zistené z Ukrajiny na Slovensko. Žiadne prekážky administratívneho vyhostenia nezistil. Je zrejmé, že spolu s ňou budú vyhostené aj jej maloleté deti, nedôjde teda k odlúčeniu. Vylúčenie odkladného účinku si vyžadoval naliehavý všeobecný záujem, ako aj nebezpečenstvo, že odkladom výkonu rozhodnutia bude ohrozený verejný poriadok. Žalovaný preto dospel k záveru, že rozhodnutie o administratívnom vyhostení a zákaze vstupu na územie SR bolo vydané oprávnene. Proti tomuto rozhodnutiu žalovaného podala žalobkyňa žalobu, ktorá bola následne krajským súdom zamietnutá.

Podľa § 244 OSP v správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (ods. 1).

V správnom súdnictve preskúmavajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ods. 2).

Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť (ods. 3).

V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia, ktorým žalovaný potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie o administratívnom vyhostení žalobkyne a zákaze vstupu na územie SR do 2.6.2016 podľa § 56 ods. 1 a v zmysle § 57 ods. 1 písm. a) bod 1 a písm. b) bod 1 zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného a prvostupňové správne rozhodnutie, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Podľa § 56 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov administratívne vyhostenie je rozhodnutie policajného útvaru o skončení pobytu cudzinca s určením lehoty na jeho vycestovanie do krajiny pôvodu, krajiny tranzitu alebo ktorejkoľvek tretej krajiny, ktorá ho prijme, a času zákazu vstupu, ak tento zákon neustanovuje inak. V rozhodnutí o administratívnom vyhostení sa uvedie aj krajina, do ktorej je cudzinec vyhostený. Hromadné vyhostenie cudzincov na základe jedného rozhodnutia je neprípustné.

Podľa § 57 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona o pobyte cudzincov Policajný útvar môže administratívne vyhostiť cudzinca a určiť zákaz vstupu na päť rokov, ak ohrozuje bezpečnosť štátu, verejný poriadok, zdravie alebo práva a slobody iných a na vymedzených územiach aj prírodu.

Podľa § 57 ods. 1 písm. b) bod 1 zákona o pobyte cudzincov Policajný útvar môže administratívne vyhostiť cudzinca a určiť zákaz vstupu do piatich rokov, najmenej však na jeden rok, ak vstúpi na územie Slovenskej republiky bez oprávnenia alebo sa zdržiava na území Slovenskej republiky bez oprávnenia.

Podľa § 57 ods. 10 zákona o pobyte cudzincov policajný útvar nemôže administratívne vyhostiť

- a) občana Európskeho hospodárskeho priestoru, ak sa oprávnene zdržiaval najmenej desať rokov na území Slovenskej republiky; to neplatí, ak predstavuje hrozbu pre bezpečnosť štátu,

- b) dieťa mladšie ako osemnásť rokov; to neplatí, ak je vyhostenie tohto dieťaťa v jeho záujme,
- c) cudzinca, u ktorého dôjde k vzniku choroby, ktorá ohrozuje verejné zdravie, po udelení povolenia na pobyt,
- d) cudzinca, ktorému bolo udelené povolenie na tolerovaný pobyt podľa § 43 ods. 6.

Podľa § 58 zákona o pobyte cudzincov cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, alebo trest. Rovnako nemožno cudzinca administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom mu bol uložený trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcom trestnom konaní mu takýto trest môže byť uložený (ods. 1).

Cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; to neplatí, ak cudzinec svojím konaním ohrozuje bezpečnosť štátu, alebo ak bol odsúdený za obzvlášť závažný trestný čin a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku (ods. 2).

Osobu bez štátnej príslušnosti, ktorá má povolený trvalý pobyt, možno administratívne vyhostiť iba v prípade, ak svojím konaním ohrozuje bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok a nevzťahujú sa na ňu prekážky administratívneho vyhostenia podľa odsekov 1 a 2 (ods. 3).

Podľa § 55 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) ak to vyžaduje naliehavý všeobecný záujem alebo ak je nebezpečenstvo, že odkladom výkonu rozhodnutia utrpí účastník konania alebo niekto iný nenahraditeľnú ujmu, môže správny orgán odkladný účinok vylúčiť; naliehavosť treba riadne odôvodniť. Odkladný účinok nemožno vylúčiť, ak tak ustanovuje osobitný zákon.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sú námietky žalobkyne sčasti dôvodné. Z rozhodnutí správnych orgánov nevyplýva, že by aplikovali Dohodu medzi Európskym spoločenstvom a Ukrajinou o readmisii osôb, ktorá nadobudla platnosť 1.1.2008 a na jej základe je pri readmisii osôb z tretích krajín z územia SR na Ukrajinu potrebné zachovať určitý postup

a lehoty. Z rozhodnutí nevyplýva, že by tak správne orgány urobili. Takisto z nich nevyplýva ani to, že by išlo o skrátené konanie podľa článku 5 ods. 3 Dohody.

K námietke týkajúcej sa prekážok administratívneho vyhostenia Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že nesúhlasí s konštatovaním žalobkyne, že žalovaný vo svojom rozhodnutí len uviedol, že prekážky administratívneho vyhostenia zistené neboli. Žalovaný vo svojom rozhodnutí uviedol, že počas celého konania nezistil žiadne prekážky administratívneho vyhostenia, pretože štát vyhostenia Ukrajina je bezpečnou krajinou. Na Ukrajine nebol ohrozený jej život z dôvodu rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine, alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, alebo trest. Nebol jej tam uložený ani trest smrti. Nebolo zistené ani to, že by bola ohrozená jej sloboda z dôvodov rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine. Účastníčka konania neuviedla žiadny dôvod, ktorý by bránil jej administratívne vyhosteniu. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je toto postačujúce. V rozhodnutí o administratívnom vyhostení je riadne označená krajina do ktorej sa vyhostuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval na rozdiel od krajského súdu námietku žalobkyne týkajúcu sa zásahu do práva na rešpektovanie rodinného a súkromného života v zmysle článku 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej len Dohovor) za dôvodnú.

V ďalšom konaní bude potrebné skúmať aj prípadný zásah do práv podľa článku 8 Dohovoru, ktorý platí všeobecne, ako to vyplýva z článku 1 Dohovoru podľa ktorého „Vysoké zmluvné strany priznávajú každému, kto podlieha ich jurisdikcii, práva a slobody uvedené v Hlave I tohto Dohovoru“.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodnutie žalovaného, ktorým potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu o administratívnom vyhostení žalobkyne sa totiž námietkou žalobkyne, ktorú uplatnila v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu ohľadne namietaného porušenia čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd vôbec nezaoberal .

Preto krajský súd mal dospieť k záveru, že žalobou napadnuté rozhodnutie trpí uvedenými vadami, spočívajúcimi v tom, že sa prvostupňový správny orgán a následne ani žalovaný dôsledne neriadili príslušnými ustanoveniami Správneho poriadku, pričom táto vada bola spôsobilá vyvolať zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci na ďalšie konanie.

Keďže na uvedenú okolnosť krajský súd neprihliadol, odvolací súd dospel k záveru o potrebe zmeny napadnutého rozsudku tak, že je účelné rozhodnutie žalovaného zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

Pokiaľ ide o námietky žalobkyne týkajúce sa zásahu do jej práv na rodinný a súkromný život, odvolací súd udáva, že v danom prípade došlo k stretu dvoch základných práv a slobôd, na jednej strane práva žalobkyne na súkromie a rodinný život garantovaného Dohovorom o ochrane ľudských práv a slobôd a na druhej strane práva štátu na bezpečnosť a verejný poriadok, teda k stretu záujmu súkromného so záujmom verejným.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za dôležité zdôrazniť, že v administratívnom konaní musí byť nad všetky pochybnosti preukázané, že z konania žalobkyne hrozí Slovenskej republike ohrozenie verejnej bezpečnosti, pričom v tejto súvislosti musí zvážiť aj hľadisko súkromné, tak, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či administratívnym vyhostením žalobkyne, nebolo neprimerane obmedzené, resp. odňaté jej právo na súkromie a rodinný život na území SR, keď navyše o administratívnom vyhostení jej detí sa nerozhodlo, z čoho vyplýva, že jej maloleté deti by mali zostať na území SR a žalobkyňa by mala byť vyhostená na územie Ukrajiny.

Podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

Štátny orgán nemôže zasahovať do výkonu tohto práva okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

Predmetný princíp garantovania a ochrany súkromných práv cudzincov a verejného záujmu na bezpečnosti a ochrane spoločnosti, je premietnutý dostatočne aj v zákone o pobyte cudzincov, pokiaľ však nie je zrejmé, z akého dôvodu došlo k uprednostneniu verejného záujmu pred záujmom súkromným z hľadiska aplikácie zákona o pobyte cudzincov, nie je možné ani zaujať stanovisko, či bol k takejto aplikačnej prednosti (z hľadiska Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd) dôvod.

Vzhľadom k tomu, že napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 220 OSP zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného správneho orgánu zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za potrebné, aby žalovaný vytknuté nedostatky odstránil.

Z odôvodnenia rozhodnutia musí byť tak zrejmé, aké mali vplyv zistené okolnosti na jeho rozhodnutie, akou úvahou bol vedený pri hodnotení zistených okolností a podrobne odôvodnil aplikáciu príslušných ustanovení zákona o pobyte cudzincov a ako sa vysporiadal s namietaným porušením práva žalobcu na súkromný a rodinný život z hľadiska čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, tak aby bolo zrejmé ktorý záujem uprednostnil (verejný alebo súkromný) a z akého dôvodu, musí byť tiež zrejmé, či postupoval na základe Dohody medzi Európskym spoločenstvom a Ukrajinou o readmisii osôb (ďalej len Dohoda), resp. aké boli dôvody, pre ktoré neaplikoval príslušné ustanovenia uvedenej Dohody.

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1, 2 v spojitosti s § 250k ods. 1 OSP tak, že úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhláška) v sume 392,73 € za:

- 3 úkony právnej služby 3 x 123,50 €, a to

1. prevzatie a príprava zastúpenia /§ 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky/,
2. podanie žaloby /§ 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky/

3. podanie odvolania /§ 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky/
- náhradu režijného paušálu 3 x 7,41 € /§ 16 ods. 3 vyhlášky/.

Odvolací súd nepriznal žalobkyni DPH vo výške 78,55 Eur (§ 18 ods. 3 vyhlášky), keďže právny zástupca žalobkyne súdu nedoložil potvrdenie o tom, že by bol platcom DPH.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 31. januára 2012

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová